

# **CCOO DAVANT LA LLEI D'EDUCACIÓ DE CATALUNYA**

## **RESUM**

**Compareixença davant la  
Comissió d'Educació del  
Parlament de Catalunya**

***16 de gener de 2009***



## Resum compareixença

El projecte que ha presentat el conseller Maragall no respon ni al programa electoral del PSC ni al Pacte d'Entesa pel Govern de Catalunya. En aquest sentit, el desenvolupament dels conceptes de Servei Públic Educatiu o Servei d'Interès Públic, i l'equilibri de drets i deures entorn d'aquests conceptes és el problema fonamental que el projecte del conseller Maragall planteja a la Cambra. CCOO no entendria que el Parlament prengués una decisió contradictòria amb els principis programàtics del govern i amb el Pacte Nacional per l'Educació que el mateix govern ha signat.

Cal apostar per la formació del professorat, o per l'impuls i la reordenació de l'ensenyament de l'anglès, o el reforç real de l'ensenyament del català com a base de l'èxit escolar i de l'ús social i compartit de la llengua pròpia, o un esforç per avançar en la incorporació de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, elements que, immersos com estem en una crisi econòmica que evidencia les febleses de l'estructura econòmica catalana, formarien part de les estratègies per avançar cap a un model econòmic més competitiu i que ara hauríem de promoure. Totes aquestes mesures formen part dels programes electorals dels partits del govern i de CiU.

Una altra dificultat a què s'enfronta la Cambra és l'aplicació que ja està fent el conseller Maragall d'alguns preceptes continguts en el projecte de Llei quan encara no han estat discutits ni aprovats pel Parlament de Catalunya: la creació de zones educatives, fórmules d'escolarització, horaris lectius, determinat model d'autonomia de centres... Així doncs, el Parlament de Catalunya, se li requereix un treball legislatiu que la conselleria deu considerar innecessari, puig que res no impedeix al Departament aplicar el seu projecte sense haver estat aprovada la llei.

Per últim, cal considerar l'escenari de conflicte en que es situa el procés d'elaboració la LEC . Els sindicats vam haver d'aconseguir la capacitat de participar-hi mitjançant una vaga, i , des de CCOO, no estem satisfets del treball que vam poder realitzar la mesa sindical que es va crear per a aquesta participació, ni del procés de discussió en la comissió de seguiment del Pacte Nacional. L'incompliment sistemàtic dels acords sindicals i socials, així com una erràtica gestió per part del Departament, genera desconfiança, malestar i resistències als canvis educatius necessaris.

L'última acció del Departament consisteix en l'anunci d'augment de l'horari lectiu al professorat per intentar reduir les plantilles que es necessitaran al setembre.

El pressupost que ha aprovat el Parlament de Catalunya no és suficient per afrontar el creixement de la població escolar és també responsable d'aquest conflicte, i sobretot de les conseqüències que té per a Catalunya el fet de no disposar dels edificis i el professorat suficient per a l'escolarització de tots els seus alumnes de l'educació obligatòria, o de fer-ho en pitjors condicions que en anys anteriors.

No seria prudent que la Llei d'Educació de Catalunya intentés solucionar d'una tacada tots els problemes del sistema educatiu. Hi ha qüestions importants, clares, amb consens suficient, que podrien ser objecte d'aquesta llei i que haurien de ser impulsades amb decisió. Hi ha qüestions urgents que no necessiten un nou marc normatiu, han de ser objecte d'una bona gestió i han de ser exigides a l'executiu. I per últim hi ha qüestions que necessiten d'una elaboració més reposada i madura, segurament recolzada en estudis i investigacions que ens ajudarien a definir millor currículum i metodologies.

No seria tampoc prudent intentar una llei amb poc consens. Ja hi ha prou confusió i prou inquietud al sistema educatiu com per fer una llei que no hagi de perviure.

## El diagnòstic de CCOO

- **El sistema és ineficient en aspectes estratègics com** són l'ús i coneixement del català, coneixement de l'anglès, l'assoliment de competències bàsiques i TIC, l'excessiu percentatge d'alumnes en nivells baixos o molt baixos de competències (objectius de Lisboa) i baix índex d'alumnat a la postobligatòria. Pocs alumnes en nivells d'excel·lència.
- **El sistema educatiu de Catalunya no garanteix la igualtat ni la capacitat emancipació suficient. El sistema és injust.** La situació més preocupant és l'elevadíssima desigualtat d'oportunitats educatives entre l'alumnat nadiu i no nadiu. Ens preocupa i ens alarma la perpetuació de les diferències de gènere i les noves formes que adquireixen.
- **Dificultats de gestió del sistema**
  - El sistema educatiu català no ha reaccionat prou de pressa ni amb prou instruments al creixement demogràfic. La maquinària administrativa catalana és obsoleta i excessivament centralitzada.
  - El Departament d'Educació no ha exercit convenientment la titularitat dels centres públics.
  - El finançament de l'educació a Catalunya sempre ha estat molt inferior a la mitjana europea,
- **L'educació està immersa en una crisi profunda en tot el món occidental, i en molts aspectes no hi ha models o investigació suficient per assegurar respostes efectives dels sistemes educatius.**
- **Tot i això, el nostre sistema educatiu no és un desastre, i es pot construir a partir dels encerts i el bon treball previ dels centres educatius i dels seus professionals.**

## Els objectius de CCOO per a la LEC.

- **Millorar el treball a l'aula.**
  - Formació i la selecció del professorat.
  - Millorar l'ensenyament del català i del conjunt de les competències comunicatives, reduint significativament les ràtios a tota l'Educació infantil, i prioritçant-ho en els currículum.
  - Millorar l'acollida a la immigració.
  - Construir l'escola inclusiva per a fer una societat inclusiva.

- Fer l'escola coeducativa,
- Fer una estratègia seriosa d'aprenentatge d'idiomes.
- L'aposta tecnològica, especialment per les TIC.
- La qualitat dels espais i dels materials.

No és cap solució per a la millora del treball a l'aula diluir la condició de funcionari de la majoria dels professionals del sistema. Defensem els valors de la funció pública: igualtat, mèrit i capacitat; defensem el compromís amb el servei públic i defensem el marge d'autonomia que ha de tenir el funcionariat respecte dels diferents governs. No s'ha de confondre la dificultat de l'administració per gestionar de manera acurada, flexible i més pròxima al territori i al centre el seu personal amb la desqualificació de la funció pública.

CCOO no acceptarà mecanismes d'externalització i subcontractació per abaratir costos o per obtenir treballadors i treballadores més dòcils. Al contrari, cal assegurar des de la mateixa llei d'educació la igualtat de condicions laborals per als professionals que fan la mateixa feina.

En canvi estem disposats a parlar, a més de la formació i l'accés esmentats més amunt, de promoció professional i d'avaluació, a reflexionar sobre la feminització de la professió i la masculinització dels càrrecs, del desarrelament del professorat del territori on exerceix, de l'envelliment de la generació no TIC, de replantejar les especialitats a primària ( i de la millora de la formació en arts plàstiques).

- **Millorar l'organització i el funcionament dels centres.**

- Cal millorar la formació dels equips directius, i dibuixar més clarament les seves competències, tenint en compte el necessari lideratge dels poders públics sobre els centres que es sostenen amb fons públics. D'altres països han creat institucions encarregades expressament de la formació per a la gestió i el lideratge educatiu, que caldria considerar per a Catalunya.

Gestió de personal

- Cal revaloritzar el paper consell escolar,

- **Millorar el sistema educatiu:**

- S'han de construir els centres públics suficients per entomar el creixement demogràfic, s'han d'ampliar i s'han de renovar tots els edificis que ho precisin. Així mateix s'ha de presentar un pla d'incorporació de nova plantilla, amb una previsió per especialitats i territoris, que prevegi la necessitat de formació a mig termini.
- La reforma de l'administració educativa passa per la descentralització de la gestió del Departament i la corresponsabilitat dels poders locals en qüestions com la planificació, l'escolarització i l'avaluació. Seria raonable esperar la definició general del nou model administratiu de Catalunya. En cap cas, la descentralització ha de suposar una pèrdua de responsabilitat dels poders públic, ni encobrir processos de desregulació i externalització.

- La Llei d'Educació ha de construir el Servei Públic Educatiu de Catalunya. A Catalunya és imprescindible reconèixer la tasca que ha dut a terme la iniciativa privada, en els llargs temps on la responsabilitat pública ha estat incapaç o directament contrària a comprometre's amb l'educació del país. En aquest moment, Catalunya necessita encara un major compromís de les entitats educatives privades per assumir una major responsabilitat social i sotmetre's al lideratge poders públics. I necessita un major compromís dels poders públics per fer un sistema més just i de més qualitat, on els centres no competeixin sinó que cooperin.
- L'educació ha de ser laica.
- Fer créixer el sistema educatiu: el dret a l'educació s'estén al llarg de la vida, cal garantir la possibilitat educativa al llarg de la vida: 0-3; FP; adults; idiomes. *Aplicar l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana 2008-2011.*
- Promoure les activitats i serveis educatius més enllà de l'horari lectiu,.
- Finançament. És necessària una memòria econòmica per a la LEC i assegurar el finançament a mig i llarg termini per sobre del 6% del PIB.
- Transparència, rendiment de comptes, avaluació. L'agència d'avaluació del sistema ha de dependre del Parlament de Catalunya per poder avaluar la gestió del Departament i d'altres administracions amb competències educatives. L'avaluació de professionals ha de fer-se de manera pactada pels sindicats representatius.

- **Millorar la capacitat educativa de la societat.**

- Recolzament a la família.
- Transformar els consells escolars municipals en consells d'educació, com a marc per als projectes educatius de ciutat i de poble.
- Potenciar els Consells Socials dels Centres Integrats de Formació Professional i la xarxa FP.Cat.

CCOO no pot estar d'acord amb el projecte de llei presentat per la conselleria al Parlament, en no respondre al diagnòstic i a la detecció de necessitats que us hem exposat..

Hem preparat un ampli conjunt d'esmenes i aportacions al text que posem a disposició de cada grup.

### **Principals preocupacions de CCOO respecte del projecte de LEC**

- El conjunt del redactat i la intersecció de diferents mesures comporta una pèrdua de responsabilitat i de poder públic sobre el sistema educatiu.
- No construeix el Servei Públic Educatiu (Títol IV) en els termes acordats en el Pacte Nacional per l'Educació, ja que no tanca els tres elements bàsics: gratuïtat real i efectiva, planificació que prioritza el dret a l'educació fent-lo compatible amb la llibertat d'ensenyament, i escolarització equilibrada.
- La descentralització (Títol 10) que es dibuixa en el projecte no tanca un nou model sinó que apunta diferents línies sense garantir la coordinació i la coherència dels diferents agents entre ells i amb la resta de les administracions.
- L'aposta per l'autonomia de centres, que compartim en principi, apareix sense llaços efectius amb el marc territorial, ressentint-se de les deficiències del model de descentralització que exposàvem en el punt anterior. No sembla haver-hi reflexió suficient sobre els canvis que hauria de suposar l'autonomia de centres en les funcions i composició dels consells escolars, direcció, i sobre l'organització democràtica del treball i representació legal dels i les professionals del sistema.
- Compartim la voluntat d'avaluació i control del sistema. Ens sembla necessari modificar, però el focus de l'avaluació. Cal avaluar el conjunt del sistema, també i sobretot l'actuació de les administracions educatives. Per això és necessari que la futura "Agència d'Avaluació" depengui del Parlament de Catalunya, i no del propi Departament que ha de ser avaluat. En aquest sentit, cal repensar i aclarir les funcions i objectius de la Inspecció d'Educació (art. 162, 163, 164, 165).
- Ens disgusta el tractament que fa el projecte de llei dels i les professionals de l'educació.
  - D'una banda, perquè es procedeix a una reforma profunda de les condicions de treball del funcionari docent, que no suposa cap millora ni per a les condicions d'aquests treballadors i treballadores ni aporta millora per al sistema.
  - D'altra banda, el projecte incorpora molt poques mesures, algunes poc pensades, per a tota la resta de treballadors i treballadores de l'educació. Cal millorar el redactat referent a l'homologació del personal de l'escola concertada per assegurar que l'homologació sigui real i per a tothom. Les condicions d'homologació haurien de ser norma en tots els àmbits de l'educació sostinguda amb fons públics.